

INHOUD

ZWITSERLAND ONTDEKKEN 6

Welkom in Zwitserland.....	8	Reisroutes.....	22
De parels van Zwitserland.....	10	Veelzijdig Zwitserland.....	30
Zicht op Zwitserland.....	14	Jaaroverzicht van Zwitserland.....	54
De regio's van Zwitserland.....	16	Een korte geschiedenis.....	56

ZWITSERLAND BELEVEN 60

Bern.....	62	Zürich.....	158
Mittelland, Berner Oberland en Wallis (Valais).....	80	Noord-Zwitserland.....	174
Genève.....	114	Midden-Zwitserland en Ticino (Tessin).....	200
West-Zwitserland.....	130	Oost-Zwitserland en Graubünden.....	238

WEGWIJS 268

Voor vertrek.....	270	Register.....	278
Zwitserland onderweg.....	272	Nuttige uitdrukkingen.....	285
Praktische informatie.....	276	Dankbetuiging.....	287

DE PARELS VAN ZWITSERLAND

Dit land, klein van formaat maar groot in aanbod, puilt uit van de fascinerende attracties, opwindende activiteiten en boeiende tradities, verpakt in een beeldschoon jasje. Enkele van de leukste Capitooltips op een rij:

1 OUDE STAD BERN

De middeleeuwse Altstadt (oude kern) van de hoofdstad Bern is een juweeltje en Unesco-Werelderfgoed. De kelderdeuren van de charmante *lauben* (wandelgalerijen) verbergen aparte winkeltjes, kleine cafés en bruisende bars (blz. 62).

TREINREIZEN DOOR NATUURSCHOON 2

Een van de leukste dingen van een vakantie hier is het reizen zelf. De Zwitserse spoorlijnen zijn heel bijzonder, zowel in technisch opzicht als om het adembenemende natuurschoon (blz. 41).

3 PLATTELANDSTRADITIES

Oude tradities spelen nog altijd een belangrijke rol in het moderne Zwitserse leven, van *Schwingeren* (worstelen) tot *Hornussen* (mix van golf en honkbal) of koebel- en alpenhoornspelen (blz. 32).

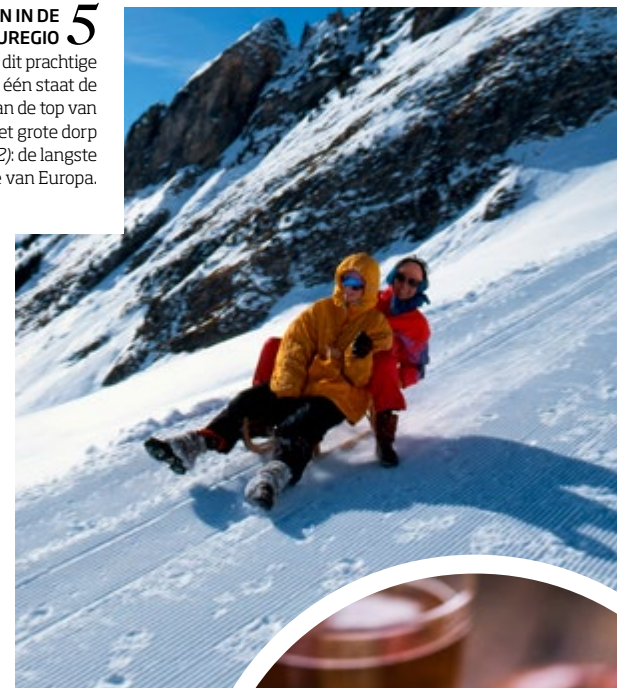

4 AAN HET MEER

Zwitserland is dan wel ingesloten door land, maar dankzij de ontelbare meren bent u nooit ver van water. In de zomer trekken de strandjes volop zonzonbidders en zwemmers, en de afgelegen alpenlagunes zijn bereikbaar via stille wandelpaden (blz. 31).

SLEETJE RIJDEN IN DE 5 JUNGFRAUREGIO

Maak een sleetje in dit prachtige berggebied. Met stip op één staat de 15 km lange afdaling van de top van de berg Faulhorn naar het grote dorp Grindelwald (blz. 102): de langste sleeroute van Europa.

KAASFONDUE 6

Snuif de onweerstaanbare geur van gesmolten kaas op: de *moitié-moitié*-fondue (half gruyère, half *vacherin fribourgeois*) spoelt u bij voorkeur weg met een glas lokale Chasselaswijn (blz. 37).

HISTORISCHE SCHATTE 7

Het ruige bergland is bezaaid met historische attracties als de Abdij van Sankt Gallen, de kastelen in Bellinzona en het Château de Chillon in Montreux, die bijna evenveel aandacht trekken als de natuurwonderen (blz. 46).

9 SKIHELLINGEN

Van de epische poedersneeuw in Zermatt (blz. 90), het hoogste skioord van Europa, tot gezinsvriendelijke hellingen, biedt Zwitserland een enorme keus (on- en off-piste) voor skiërs, snowboarders en freeriders.

KUNST IN BASEL 8
In juni trekken kunstfans en masse naar de culturele hoofdstad vanwege het artistieke hoogtepunt 'Art Basel', maar de musea en galeries maken het jaar rond mensen blij (blz. 178, 186).

10 TREKKEN

Volg de Zwitsers in hun nationale hobby: door de Alpen naar knusse berghutten lopen. Alle chalets (van de Zwitserse Alpinistenclub of van privé-eigenaars) bieden hier slaapplekken (in slaapzalen).

NACHTLEVEN ZÜRICH 11

Zürich, de grootste stad van Zwitserland, is dé plek voor nachtvlinders. Ga voor pubs, clubs en cocktailbars naar de dynamische Langstrasse (blz. 168), een gewezen rosse buurt.

WIJN PROEVEN IN DE LAVAUX 12

De terraswijngaarden in de Lavaux, op de hellingen boven het Meer van Genève (blz. 142), vormen een mooi plekje voor een inwijding in Zwitserse wijn. Kuier eens langs een van de vele paden, waar vigneron bezoekekers lokken met een proeverij.

Monumentale toppen

De Alpen, een essentieel onderdeel van het Zwitserse leven, zijn een speeltuin voor wandelaars, mountainbikers en rotsklimmers - en de vernuftige Zwitserse bouwkunst heeft ook veel toppen toegankelijk gemaakt voor de minder actieve bezoeker. De meest ontzagwekkende is wel de Matterhorn (*blz. 90*); deze piramidevormige kolos torent uit boven het dorp Zermatt (*blz. 90*). Deze uitdaging voor de meest doorgewinterde alpinisten kunt u het best op afstand bewonderen, nl. vanaf de Gornergratrichel (bereikbaar per trein).

Twee wandelaars op een bevroren pad met uitzicht op de vierduizender Matterhorn

TOP 5 MAJESTUEUZE BERGEN

Pilatus

Paragliden op thermiekballen rond deze berg.

Rigi

Rij naar de top over Europa's eerste bergspoorlijn.

Rochers-de-Naye

Spot langs de paden marmotten en alpenflora.

Monte Generoso

Pak de tandradbaan naar Ticino's mooiste plekje.

Mont-Fort

Bekijk de zonsopgang op de vallei vanaf de top.

ZWITSERLAND EN DE NATUURWONDEREN

Zwitserland is vol natuurschoon dat schilders, schrijvers en fotografen eeuwenlang inspireerde. Maar de hoogte van de bergen, de fonkeling in de Alpenmeren en de natuurkracht van de gletsjers is bijna met geen pen of penseel te beschrijven. Voel u nietig naast deze natuurwonderen.

Geologisch wonder

In de loop van duizenden jaren ontstane geologische kenmerken geven het Zwitserse landschap zijn unieke schoonheid, van Europa's hoogste waterval tot diepe kloven en ravijnen. In West-Zwitserland is het keteldal Creux du Van (*blz. 157*) een must, waar diverse wandelpaden (makkelijk tot moeilijk) naar prachtige panorama's op het 'amfiteater' voeren.

Het zonlicht valt over de hoge rotswand in de Creux du Van

Aletschgletsjer

De boeiende Zwitserse gletsjers bieden nog altijd een onvergetelijke ervaring (ondanks dat ze krimpen). Een van de imposantste is de 23 km lange Aletschgletsjer (*blz. 94*), die bijzonder mooi is als de glinsterende rivier van ijs afsteekt tegen de omringende herfstbossen.

Bezoeker oog in oog met de dikke muur van ijs onder de Aletschgletsjer

Betoverende bergmeren

Zwitserland is ingesloten door land, maar het water is nooit ver weg. Trek de bergen in naar de Oeschinensee (*blz. 96*), een turquoise staaltje omgeven door spectaculaire rotsen, of reis zuidelijk naar het zonnige Meer van Lugano (*blz. 218*), startpunt van fijne wandelingen.

Grazende koeien voor de heel vredige Oeschinensee

18

BASLER MÜNSTER

Rittergasse 3 1, 2, 15 April-okt. ma-vr 10.00-17.00 (za tot 16.00), zo 11.30-16.00 uur; nov.-maart ma-za 10.00-16.00 (zo vanaf 12.30) uur
 baslermuenster.ch

De monumentale kathedraal van Basel, op een heuveltop aan de Rijn, is een opvallende verschijning. Met zijn donkerrode zandstenen muren en in ruitpatroon gelegde daktegels vormt dit een vrolijk eerbetoon aan de romaanse en gotische bouwstijl.

Op de heuvel stond al eerder een kerk, uit de 8ste eeuw, maar deze kathedraal werd in de 12de eeuw begonnen. De Münster raakte in 1356 deels beschadigd in een aardbeving, waarna hij in gotische stijl werd herbouwd, hoewel elementen uit het eerdere gebouw erin zijn opgenomen. In de 16de eeuw werd de kathedraal in het kielzog van de Reformatie ontdaan van bijna al zijn meubilair en versiering. Enkele mooie romaanse en gotische beelden zijn bewaard gebleven, evenals 14de-eeuwse fresco's in de crypte. Het gebrandschilderde glas is 19de-eeuws. Aan de zuidkant ligt een serene gotische kruisgang, met grafmuren en -schriften die dit deel van het complex zijn waardige, contemplatieve sfeer geven. In de kerk ligt de humanist Erasmus begraven (1536).

↑ Mooi geboortetafereeltje tussen de fresco's op het plafond in de crypte

↑ De buitenkant van de kerk: een fijntjes betegeld dak op robuuste stenen muren

19de-eeuwse gebrandschilderde ramen boven de omgang, met scènes van de Geboorte, de Kruisiging en de Wederopstanding van Christus.

Zeldzame olijfsanten van steenwerk bij de koorvensters.

Het beeldhouwwerk op dit prachtige romaanse portaal, de Gallusforte, toont de Dag des Oordeels en de werken van barmhartigheid.

Aan de zuidzijde van het godshuis ligt een vredige, gotische kruisgang, met diverse grafmuren en grafschriften die dit deel van het complex zijn waardige karakter geven.

Weetje

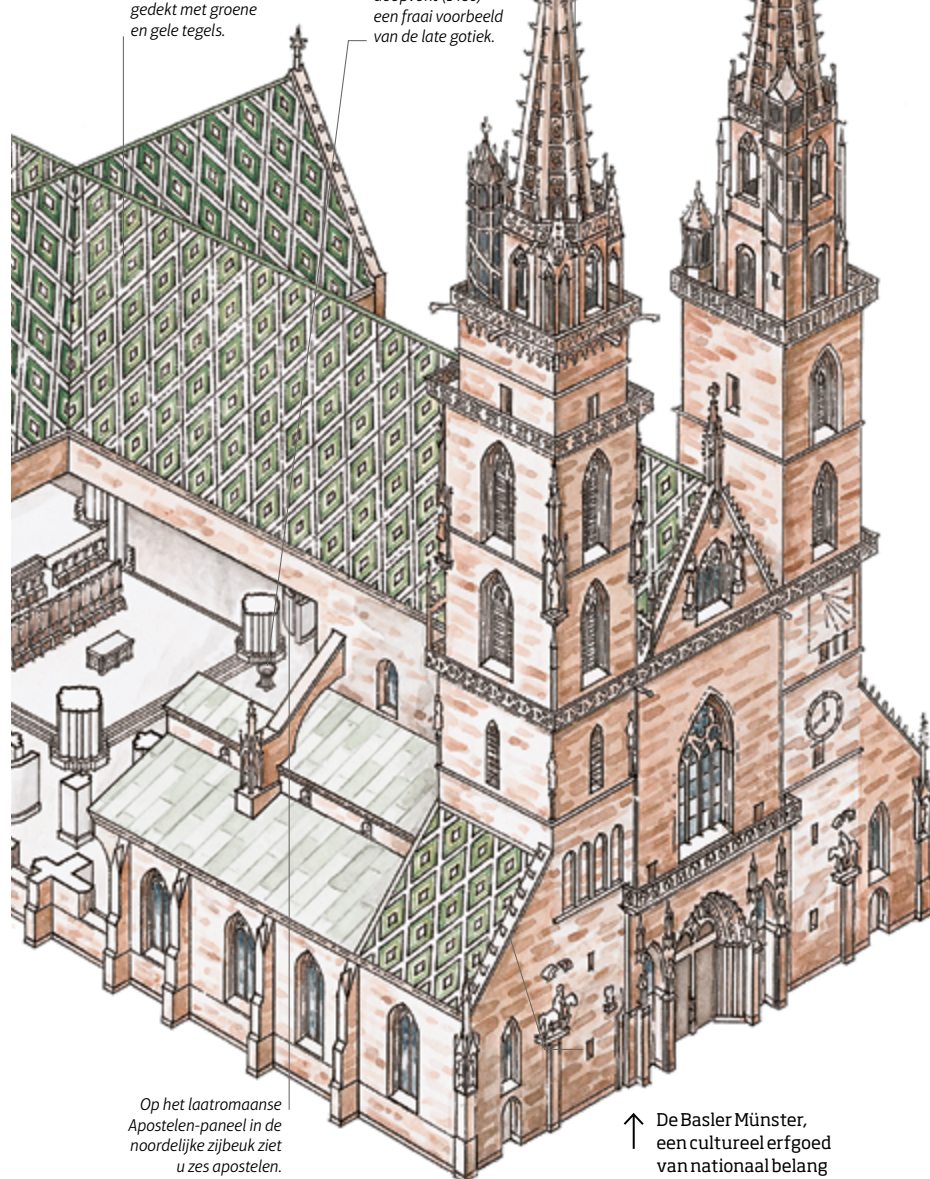
De heuvel waarop de kerk staat was in de 1ste eeuw v.C. een oppidum, een Keltisch versterkt dorp.

Op de Georgsturm staat een beeld van St. Joris. De wittere stenen onderaan maakten deel uit van de 11de-eeuwse kerk.

De Martinsturm eindigt in een sierlijke fleuron uit 1500.

Met zijn fijne beeldhouwwerk is de doopvont (1486) een fraai voorbeeld van de late gotiek.

Het dak is decoratief gedekt met groene en gele tegels.

Op het laatromaanse Apostelen-paneel in de noordelijke zijbeuk ziet u zes apostelen.

↑ De Basler Münster, een cultureel erfgoed van nationaal belang